

دونالد بار تلمی

زرباران

ترجمه:

احسان لامع

مؤسسه‌ی انتشارات نگاه

تهران، ۱۳۸۸

فهرست

۷	مقدمه
۱۷	زرباران
۲۹	ظهور کاپیتالیسم
۳۵	سلطان جاز
۴۱	دومیه
۶۱	تهدید کولبی
۶۷	خانم منداییل و من
۸۳	رابرت کندی از غرق شدن نجات یافت
۹۵	خننگ
۱۰۳	عزیمت

در آمدی بر ادبیات مدرن

اصطلاح پست مدرنیسم نخستین بار در سال ۱۹۷۴ در معماری استفاده شد و بحث‌های زیادی در محافل معماران برانگیخت. اما منتقدان ادبی این ویژگی را در آثار داستان‌نویسان دهه‌ی شصت دیدند که به بعد از جنگ تعلق داشت. این اصطلاح تنها محدود به داستان و معماری نشد، بل که به فلسفه، هنر و نقاشی نیز سرایت کرد.

پست مدرنیسم اصطلاح پیچیده و تعریف آن بسیار سخت است، چون در حوزه‌های مختلف هنری، معماری، موسیقی، فیلم، ادبیات، جامعه‌شناسی، ارتباطات، مد و فن‌آوری تعبیر وسیعی به خود گرفته است، حتا تعیین تاریخ شناخت و آغاز آن نیز مشکل است.

فهم دقیق پست مدرن مستلزم این است که به قبل از مدرنیته و خود مدرنیته اشاره شود. چرا که وجود پیشوند «پست» به معنی «بعد از» به دوره بعد از مدرنیته اشاره می‌کند. از این رو برای شناخت مدرنیته نیز لازم است نگاهی کوتاه به علل پیدایش مدرنیته برداریم.

همان‌طور که می‌دانیم بعد از قرون وسطی و حاکمیت بیش از ده قرن کلیسا بر اروپا، فلسفه و علم به تدریج از الهیات کلیسا فاصله گرفتند. اواخر قرن چهاردهم بود که تحولی در فرهنگ ایجاد شد و حاصل آن رنسانس و شکوفایی حیات تازه شد. رنسانس ارمغان‌آور افکار و اندیشه‌های تازه بود و

انسان را به سوی انسان‌مداری سوق می‌داد. این تحولات در قرن شانزدهم و هفدهم به اوج خود رسید. از بزرگ‌ترین فیلسوفان این دوران دکارت، لایب نیتس و اسپینوزا هستند که در تسریع شکوفایی اندیشه‌های مدرن نقش بسزایی داشتند.

ویژگی‌های داستان‌های عصر مدرن

اصطلاح «مدرنیسم» انگاره‌های غربی بود که در اواخر قرن نوزدهم به یک جنبش زیبایی‌شناسی تبدیل شد. جنبشی که وارد عرصه‌های هنری، موسیقی، ادبیات و نمایش‌نامه شد و کلیه معیارهای کهن ویکتوریایی اعم از روند شکل‌گیری هنر، چگونگی استفاده از آن و مفهوم آن را طرد نمود. مدرنیسم در سال‌های ۱۹۱۰ تا ۱۹۳۰ اوج گرفت و اساساً به تعریف مجدد نقش شعر و داستان کمک کرد: اشخاصی مانند وولف، جویس، الیوت، پوند، فالکنر، استونس، پروست، مالارمه و کافکا جزء کسانی بودند که بنیانگذاران مدرنیسم ادبیات داستانی در قرن بیستم به‌شمار می‌آیند. عموماً مدرنیسم در مفهوم هنری به جنبش‌های قرن بیستم مانند دادا، سوررئالیسم، فوتوریسم و کوبیسم اشاره دارد.

از دیدگاه ادبی، ویژگی‌های اصلی داستان‌های مدرنیسم عبارتند از:

- ۱- تاکید بر امپرسیونیسم و ذهن‌گرایی در نوشتارها و همچنین هنرهای تجسمی؛ تاکید بر شیوه نگاه به جای آنچه درک می‌شود. از نمونه‌ی این نوشته‌ها می‌توان بر جریان سیال ذهن اشاره کرد.
- ۲- جنبشی که از عینیت واضح به دور است و روایت کل دانای نامحدود، دیدگاه ثابت راوی و موقعیت‌های اخلاقی روشن و صریح در این داستان‌ها استفاده شده است. داستان‌های فالکنر نمونه‌های بارزی از مدرنیسم هستند.